

Český jazyk a literatura 4. a 5. ročník

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
9	8	9	7	7	4	4	4	4	57
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Český jazyk a literatura
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	<p>I. st.: Hlavním cílem vyučovacího předmětu je vést žáka k získání dobré úrovně mateřského jazyka, vybavit ho takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení. Žáci by měli těmto sdělením rozumět, vhodně se vyjadřovat a umět uplatňovat výsledky svého poznávání.</p> <p>Dalším cílem je vytvořit předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svou roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.</p>
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	<p>I. st.: Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura je rozdělen do tří specifických složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Obsah jednotlivých specifických složek se ve výuce vzájemně prolíná.</p> <p>Časová dotace</p> <p>v 1. r. 9 hodin v 2. r. 8 hodin v 3. r. 9 hodin v 4. r. 7 hodin v 5. r. 7 hodin</p> <p>Místo realizace</p> <p>Výuka je organizována zpravidla v budově školy (kmenové třídy, učebny informatiky, multimediální učebna, knihovna). Kulturní představení se realizují i mimo budovu.</p>
Integrace předmětů	<ul style="list-style-type: none"> • Český jazyk a literatura
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	<p>Kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> * žáci se stále zdokonalují ve čtení * zapojují se do vyučovacího procesu * dosahují dílčích vzdělávacích cílů v pravopisu <p>Kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> * žáci si vzájemně radí a pomáhají si * navrhují různá řešení, dokončují úkoly, své závěry odůvodňují argumenty <p>Kompetence komunikativní:</p> <ul style="list-style-type: none"> * žáci se vyjadřují výstižně a kultivovaně * dokážou své myšlenky a názory prezentovat, zapojují se do diskuze * naslouchají promluvám druhých a vhodně na ně reagují

Název předmětu	Český jazyk a literatura
	<p>Kompetence sociální a personální:</p> <ul style="list-style-type: none"> * žáci se vzájemně respektují * spolupracují ve skupinách při řešení problémů * učitel vytváří podmínky pro náležitou komunikaci mezi žáky <p>Kompetence občanské:</p> <ul style="list-style-type: none"> * pomocí literatury si žáci vytvářejí postoj k životnímu prostředí a k přírodě * pomocí literatury si rozvíjejí vnímání našich tradic a kulturního a historického dědictví * zvládají komunikaci i ve vyhraněných situacích <p>Kompetence pracovní:</p> <ul style="list-style-type: none"> * žáci dodržují dohodnuté postupy, kvalitu a termíny * žáci jsou vedeni k efektivnímu plánování učení
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	I. st.: Jako stěžejní metody upřednostňujeme ty, které podporují samostatnost: např. samostatnou práci, spolupráci dětí: např. skupinovou práci, práci ve dvojicích, tvořivost, utřídění informací. Učitel volí metody a formy dle potřeby.
Způsob hodnocení žáků	I. st.: 1 - výborný 2 - chvalitebný 3 - dobrý 4 - dostatečný 5 - nedostatečný

Český jazyk a literatura	4. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
Mluvnice		
ČJL-5-2-01 Slovní zásoba a tvoření slov		ČJL-5-2-01 Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícvýznamová
ČJL-5-2-02 Stavba slova, předložky a předpony, skupiny bě, pě, vě, mě-mně-mne, příklady ve větách		ČJL-5-2-02 Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou a předponovou, určí slovní základ (předpona, kořen, přípona)
ČJL-5-2-08 Vyjmenovaná slova po b, f, l, m, p, s, v, z		ČJL-5-2-08 Píše správně i, y ve slovech po obojetných souhláskách
ČJL-5-2-03 Slovní druhy, podstatná jména – vzory podstatných jmen, určování rodu, čísla, pádu, vzoru, skloňování podle vzorů, slovesa – infinitiv, zvrtné sloveso, určování osoby, čísla, času, časování v oznamovacím způsobu, ohebné a neohebné, užívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu		ČJL-5-2-03 Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech a ve svém mluveném projevu.
ČJL-5-2-06 Věta, souvětí		ČJL-5-1-08 Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
ČJL-5-2-05 Základní skladební dvojice, shoda přísudku s holým podmětem, základ věty		ČJL-5-2-05 Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
Abeceda		ČJL-5-2-06 Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
		ČJL-5-2-07 Užívá vhodných spojovacích výrazů, které podle potřeby obměňuje
		ČJL-5-2-09 Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Český jazyk a literatura	4. ročník	
<p>Sloh ČJL-5-1-01 Praktické a věcné čtení a naslouchání. ČJL-5-1-05 Základy techniky mluveného projevu. ČJL-5-1-07 Vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry, mimojazykové prostředky řeči. ČJL-5-2-04 Základní komunikační pravidla. ČJL-5-1-09 Žánry písemného projevu.</p> <p>MKV - kulturní diference- poznávání vlastního kulturního zakotvení, lidské vztahy - uplatňování slušného chování, tolerance, solidarita, empatie. OSV - kreativita, rozvoj základních prvků kreativity (nápady, originalita, schopnost vidět věci jinak). OSV – komunikace jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích, prosba, omluva, pozdrav, cvičení naslouchání a sdělování, lidské vztahy. (MV) - PRV - básně a texty s obsahem popisu přírody a ročního období.</p>		<p>Vyhledává v telefonním seznamu a ve slovníku, využívá znalost abecedního řazení</p> <p>ČJL-5-1-01 Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty nahlas i potichu</p> <p>ČJL-5-1-02 Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</p> <p>ČJL-5-1-03 Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p> <p>ČJL-5-1-04 Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení, zapamatuje si z něj podstatná fakta</p> <p>ČJL-5-1-05 Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p> <p>ČJL-5-1-07 Volí náležitou intonaci, používá vhodné pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p>ČJL-5-2-04 Vhodně užívá spisovnou a nespisovnou výslovnost podle komunikační situace</p> <p>ČJL-5-1-06 Rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě</p> <p>ČJL-5-1-09 Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p> <p>ČJL-5-1-10 Sestaví osnovu vyprávění, vytváří na jejím základě krátký mluvený či písemný projev, dodržuje časovou posloupnost děje</p>
<p>Literatura ČJL-5-1-04 Poslech literárních textů, autoři dětských knih ČJL-5-3-01 Zážitkové čtení a naslouchání, návštěva divadelních představení ČJL-5-3-04 Tvořivé činnosti s literárním textem. ČJL-5-3-03 Základní literární pojmy.</p> <p>EMV – vztah člověka k prostředí. MDV - kritické čtení a vnímání mediálního sdělení – reklama, stavba mediálního sdělení. (MV) - VV - ilustrace, ilustrátoři. EGS - na základě četby poznání a pochopení života dětí a občanů v jiných zemích, příběhy, zvyky, zkušenosti.</p>		<p>ČJL-5-3-02 Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</p> <p>ČJL-5-3-04 Při jednoduchém rozboru textů používá základní literární pojmy</p> <p>ČJL-5-3-01 Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamená je</p> <p>ČJL-5-3-03 Rozlišuje různé typy uměleckých i neuměleckých textů</p>
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Na základě četby poznání a pochopení života dětí a občanů v jiných zemích, příběhy, zvyky, zkušenosti.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
Poznávání vlastního kulturního zakotvení.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Komunikace jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích, prosba, omluva, pozdrav, cvičení naslouchání a sdělování.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Reklama.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		

Český jazyk a literatura	4. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita	
Rozvoj základních prvků kreativity (nápad, originalita, schopnost vidět věci jinak).	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy	
Uplatňování slušného chování, tolerance, solidarita, empatie.	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy	

Český jazyk a literatura	5. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Mluvnice	ČJL-5-2-02 Rozlišuje ve slově kořen, část předponou, příponou a koncovku
ČJL-5-2-02 Stavba slova, skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně-mne	ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová. Doplňuje předpony a přípony podle smyslu.
ČJL-5-2-01 Význam slov	ČJL-5-2-08 Pravopis odůvodňuje s přihlédnutím ke tvoření slov, píše správně i/y po obojetných souhláskách.
ČJL-5-2-08 Tvoření slov, předpony s, z, vz	ČJL-5-2-03 Určuje slovní druhy, využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu, určuje také slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
ČJL-5-2-03 Slovní druhy, určení rodu, čísla, pádu a vzoru u podstatných jmen, koncovky podstatných jmen, koncovky tvrdých a měkkých přídavných jmen, slovesa – zvrtné sloveso, časování sloves v oznamovacím způsobu, slovesné způsoby, jednoduché slovesné a složené slovesné tvary, přičestí minulé, rozlišování způsobu oznamovacího, rozkazovacího a podmiňovacího	ČJL-5-2-09 Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
ČJL-5-2-09 Podmět několikanásobný a nevyjádřený	ČJL-5-2-04 Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
ČJL-5-2-05 Shoda přísudku s holým podmětem	ČJL-5-2-06 Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí
ČJL-5-2-09 Skladba	ČJL-5-2-07 Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje
	ČJL-5-2-05 Vyhledává základní skladební dvojici, v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
Sloh	ČJL-5-1-06 Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě.
ČJL-5-1-04 Praktické a věcné čtení, reprodukce textu	ČJL-5-1-01 Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
ČJL-5-1-09 Vyjadřování závislé na komunikační situaci	ČJL-5-1-02 Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
ČJL-5-1-07 Komunikační žánry, praktické a věcné naslouchání, čtení s náležitou intonací, přízvukem, tempem. Rozdíl dítě-dospělý	ČJL-5-1-03 Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
ČJL-5-1-05 Dialog na základě obrazového materiálu	ČJL-5-1-04 Reprodukce obsah přiměřeně složitých sdělení, zapamatuje si podstatná fakta
ČJL-5-1-07 Mimojazykové prostředky řeči, základní komunikační pravidla	ČJL-5-1-05 Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
ČJL-5-1-09 Písemný projev, Přímá řeč a věta uvozovací	ČJL-5-1-07 Podle svého komunikačního záměru volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo
ČJL-5-1-06 Manipulativní komunikace v reklamě.	ČJL-5-1-08 Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost, vhodně ji využívá podle komunikační situace
ČJL-5-1-01 Práce s textem. Nadpis, pravdivost a nepravdivost tvrzení.	
ČJL-5-1-02 Vhodná slova, informace z textu.	
ČJL-5-1-03 Adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, sdělení, jejich úplnost.	

Český jazyk a literatura	5. ročník	
ČJL-5-1-08 Spisovná a nespisovná výslovnost.		<p>ČJL-5-1-09 Píše správně obsahově a formálně jednoduché komunikační žánry</p> <p>ČJL-5-1-10 Sestaví osnovu vyprávění, vytváří krátký mluvený i písemný projev, dodržuje časovou posloupnost</p>
<p>Literatura</p> <p>ČJL-5-3-03 Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>ČJL-5-3-04 Základní literární pojmy</p> <p>ČJL-5-3-02 Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>ČJL-5-3-01 Dojmy z četby. Jejich zaznamenávání</p>		<p>ČJL-5-3-02 Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</p> <p>ČJL-5-3-04 Při jednoduchém rozboru literárních textů používá základní literární pojmy</p> <p>ČJL-5-3-03 Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</p> <p>ČJL-5-3-01 Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</p>
<p>Prolíná se celým školním rokem:</p> <p>(MV) - VV.</p> <p>(MV) - VL.</p>		
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Komunikace v různých situacích, dovednost sdělování a dovednost naslouchání.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
Poznávání vlastního kulturního zakotvení.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Uplatňování principu slušného chování, tolerance, empatie a solidarita.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Osobnostní a sociální rozvoj.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		